

Göteborg den 20 januari 2011-01-20

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Motion: Lyft fram det förstärkta folkinitiativet

Den 1 januari 2011 ändrades grundlagen som ger medborgaren i kommuner och landsting ett redskap för att driva nya idéer till initiativ och frågor i en folkomröstning. Tanken bakom detta från regeringens sida är att det svenska folkstyret ska stärkas och fördjupas. Det förstärker vår representativa demokrati på ett avgörande sätt genom att skapa en kanal mellan folket och folkvalda. Detta i form av det förstärkta folkinitiativet.

Det begränsade folkinitiativet som infördes 1994 har fungerat riktigt dåligt och varit för svagt för att överbrygga gapet mellan väljare och valda. Det förstärkta folkinitiativet skapar en tydlig länk mellan medborgarnas deltagande roll i att formulera den politiska dagordningen och att vara med i beslutsprocessen.

Den svenska regeringen har betonat att medborgarinitiativet ska göras så öppet, enkelt och tillgängligt som möjligt att det blir ett användbart verktyg. *”Den medborgerliga förslagsrätten ska leda till ett ökat engagemang, till fler diskussioner mellan valen bland medborgarna och till ett minskat avstånd mellan väljarna och valda.”*

Med det förstärkta folkinitiativet skapas för första gången i svensk demokratihistoria en brygga mellan den medborgerliga rätten att bestämma den politiska dagordningen och att vara med i beslutsfattandet. I grundlagspropositionen står det:

Ett folkinitiativ ska som huvudregel leda till folkomröstning.

Detta har inte skett med det begränsade folkinitiativet utan i mer än 9 av 10 fall har olika fullmäktige i Sverige helt enkelt lagt in sitt veto mot att låta medborgarna säga sitt. Politikerna har sett folket som sin fiende i detta sammanhang.

Grundlagsändringen är historisk och det har tagit 114 år för riksdagspartierna från det första förslaget i riksdagen 1894 att komma fram till det förstärkta folkinitiativet 2008.

Syftet med lagen om det förstärkta folkinitiativet är att skapa en dialog mellan medborgaren och kommunen varvid vissa funktioner kommer att behöva inrättas för att vägleda medborgaren. Detta kan t.ex. vara en tjänsteman på kommunen (Folkinitiativvägledaren) som handlägger initiativet. Det förpliktar också fullmäktige och folkvalda att engagera sig i dialogen med medborgarna.

I bekymrade tider där Göteborgs Stad skakas av mutskandaler, korruption och folkets misstro på politiken ligger det förstärkta folkinitiativet i tiden. Det skapar en plattform mellan medborgarna och politiken. Göteborg behöver skapa en ny ”Göteborgsanda” där ALLA, folkvalda som medborgare, känner sig delaktiga. Detta kan uppnås av det förstärkta folkinitiativet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Att uppdra Stadskansliet

att utreda hur det förstärkta folkinitiativet kan lyftas fram och informeras till medborgarna i Göteborgs kommun

att utreda hur en organisation kan byggas för att hantera folkinitiativ från medborgarna

att utreda förslag på forum där politiker, kommunal tjänstemän och medborgare kan lära sig att hantera folkinitiativet i samråd för att nå bra politiska beslut

Theo Papaioannou (VägV)

Tom Heyman (VägV)

Anna Irving (VägV)